

FOTOGRAFIJOS POLIGONO GENEROLAS

Fotografija – tarsi aplinka, kurioje gyvename. Iš jamžintų atvaizdų ir fotopaveikslėlių mes vertiname tikrovės faktus, sutinkame, pritariame, abejojame, prieštaraujame... Karių gyvenimą fiksuoja nemažas būrys fotografų. Nesvarbu, profesionalai jie ar mėgėjai. Svarbu, kad jų fotoobjektyvas praskverbia į tokias kariuomenės gyvenimo kasdienybės ir švenčių akimirkas, kuriose atpažįstama nesumeluota tiesa, nepagražintas kariuomenės gyvenimas. Alfredas Pliadis – daugeliui kariškių pažįstama asmenybė, o fotografų brolija jį vadina tiesiog privilegijuotu poligonų generolu.

Taigi šį kartą mūsų pašnekovas – Krašto apsaugos ministerijos Leidybos ir informacinio aprūpinimo tarnybos techninio aprūpinimo skyriaus vyr. specialistas **Alfredas PLIADIS**.

Svarbiausi gyvenimo faktai:

Gimė: 1956 04 08 Zarasų rajone.

Mokslai: baigė Vilniaus pedagoginį universitetą.

Darbas: Lietuvos radijas ir televizija; Krašto apsaugos ministerija.

Šeima: žmona Ilona, duktė Agnė, sūnus Aleksandras.

Pomėgiai: fotografija, televizija, sportas.

Apdovanojimai: Lietuvos spaudos fotografų klubo dviejų Auksinių kadro laureatas.

– **Alfredai, kiekvieno fotografo teirujamės, kada jis pirmą kartą į rankas paėmė fotoaparata, koks tai buvo aparatas, ką nepamirštamo juo nufotografavo?**

– Galiu pasakyti, kad pirmą juostelę išryškinau (ji mano archyve guli iki šiol) 1967 metais. Taigi su fotoaparatu nesiskiriu daugiau kaip 40 metų. Pasakoti apie tai, kad pradėjau nuo „Smenos“ ir svajojau apie „Zenitą“, matyt, neverta. Tada buvo tokie laikai – geras aparatas buvo deficitas, o ne labai kokybiškų, tačiau su TSRS kokybės ženklų, fotografinių juostelių – kiek nori.

Luko Kalvaicio nuotr.

Dar naudoju tų laikų plačiajuostį (dumblinį) „Iskra-2“ fotoaparata. Su juo esu daug fotografavęs. 6x6 cm kadro dydis leido pasiekti gerą vaizdo kokybę. Ir dabar malonu pasiimti tokį negatyvą ir atspausti didelę, kokybišką fotografiją.

Tampydavausi aparatus visur. Fotografavau viską. Mano mokytojas buvo fotografas Vytautas Ylevičius. Žavėjo jo užfiksuoti gamtos vaizdai. Tačiau greitai supratau, kad norint fotografuoti gamta, reikia daug keliauti, turėti begalę kantrybės. Aš daugiau laiko praleisdavau sporto arenose. Ir ne veltui – pirmosios mano fotografijos, kurias spausdino Lietuvos laikraščiai ir žurnalai, buvo iš sporto varžybų. Ko gero, tos pirmosios ir yra man pačios mieliausios. Manau, kad tos sustabdytos akimir-

kos reikšmingos ir dabar. Ir ne tik man – tada užfiksavau didelę dalį Lietuvos sporto elito, istorinius mūsų šalies sporto gyvenimo momentus.

– **Ar pats mėgstate pozuoti fotografams? Ar yra kolegoms pasisekę jus nufotografuoti netikėtu rakursu?**

– Šelmiškai mėgstu fotografuotis. Tikras malonumas! Įdomu būti kitoje barikadų pusėje, suprasti, ką jaučia žmogus, kai į jį nukreiptas fotoobjektyvas. Visada malonu gauti kolegų „nutrauktą“ atvaizdą. Dažnai tai būna netikėtos, juokingos akimirkos.

– **Kaip Jūs, fotografuojantis civiliokas, atsira-dote Lietuvos krašto apsaugos sistemoje?**

– 1998 metais pradėjau dirbti Krašto apsaugos ministerijos Visuomenės informavimo skyriuje. Rašiau pranešimus spaudai, žinutes, straipsnius apie sistemos veiklą. Aišku, reikėjo įvykius fiksuoti ir fotojuostoje. Iš kuklumo nemirsiu – prisipažinau, kad moku fotografuoti. Pasirodo, kad fotoaparataž valdyti man sekėsi geriau, nei žodį. Tai dėl to „lengvesnio“ gyvenimo jau 10 metų ir fotografuoju.

– **Kiti fotografai (mėgėjai ar profesionalai) Jums yra kolegos ar konkurentai?**

– Kai pradėjau savo fotografo karjerą, visko buvo. Tarp fotografų pasitaikė ir nelabai draugiškų personų. 2001 metais įsikūrus Lietuvos spaudos fotografų klubui, situacija pasikeitė į gerąją pusę. Dabar tarp fotografų turiu daug draugų. Mums reikia bendrauti, nes šiuo metu fotografijos technika,

*Kovinio šaudymo pratybos Pa-bradės poligone
2007 05 18.*

*Iššūkis
sąstingiai.*

skaitmeninės technologijos labai sparčiai tobulėja, keičiasi, ne viską suspėji pastebėti, suprasti, taigi daug ką galima sužinoti iš kolegų, pasimokyti.

– **Įdomu, su kokia fototechnika šiuo metu dirbuojasi vyriausiasis krašto apsaugos fotografas?**

– Dirbu su „Nikon D3“ fotoaparatu. Šiuo metu tai pats moderniausias ir geriausias aparatas pasaulyje. Su juo fotografuoti – vienas malonumas! Dirbu su „MacBok Pro“ kompiuteriu, naudojuosi Bitės „Vadofone“ belaidžiu ryšiu.

– **Ar šiuolaikinėje fotografijoje viską lemia technika?**

– Žinoma! Geras aparatas, geri objektyvai – geros nuotraukos. Svarbu žinoti fotoaparato galimybes. Aišku, reikalingas ir fotografas... Be to, reikia pasirengti fotografuoti, įvertinti, kokiomis sąlygomis teks dirbti.

– **Kokios karinio fotografo savybės lemia sėkmę?**

– „Karinis fotografas“ – įvertinimas! Visada sakau, kad aš nesu karinis fotografas. Galiu save įvardyti kaip „fotografą šalia kariuomenės“. Neteko būti dideliuose karo konfliktuose, karštuosiuose pasaulio taškuose. Karas, žiau-

rumai – ne mano sielai. Su dideliu malonumu fotografuoju mūsų sporto arenose, fiksuoju sportininkų kovų momentus.

– **Betgi misijose esate fotografavęs? Ar jūs, kaip karo fotografas, esate atsідūręs rizikos zonoje?**

– Esu buvęs Irake, Bosnijoje, Kosove ir Afganistane. Nepasakyčiau, kad labai rizikavau ar kur nors buvo labai „karšta“. Gal kiek daugiau teko patirti Afganistane. Nuskridau kelioms dienoms, o teko ten išbūti net 47 dienas! Per tą laiką pakeiliau, padariau daug gerų nuotraukų, pamačiau tikrą šalies gyvenimą.

Rizikos buvo, bet jos pasitaiko visur. Štai šią vasarą fotografuodamas lygioje vietoje nusitraukiau Achilo sausgyslę. Nereikėjo jokio karo.

– **Kiek laiko jūsų gyvenime užima dėmesys sportui?**

– Tai visas mano laisvalaikis. Sportas man suprantamas. Pats daug metų sportavau. Moksłai irgi buvo susieti su sportu. Be to, 18 metų dirbau Lietuvos televizijos Sporto redakcijoje. Dabar dažnai fotografuoju sporto renginius. Teko dalyvauti septyneriose olimpinėse žaidynėse. Dažniausiai renkuosi lengvosios atletikos, krepšinio varžybas.

– Ar fotografo kasdienybėje pasitaiko kuriozi-
nių situacijų?

– Visą laiką jų būna. Juk fotografavimas – tai visų
pirma santykis su aplinka, žmonėmis. Fotografas
dažnai atsiduria nestandartinėse situacijose. Štai
rugsėjo pabaigoje fotografavau Rukloje Lietuvos
Prezidentę. Atsistojau poligone kukliai prie šarvuo-
čio ir stebėjau, kaip ministrė ir Prezidentė rengiasi
vairuoti visureigius. Tas mano stovėjimas nepatiko
vienam Prezidentės sargui. Pasakiau, kad aš tikrai
nesutrukdysiu, o jis man paaiškino, kad jei dar ir
trukdysiu – peršaus man abi kojas.

– Aišku, kariniame poligone Alfredas Pliadis –
savas tarp savų?

– Savas esu KAM salėse (juokiasi)... Poligone –
nedažnas svečias. Tačiau patirtis dažnai padeda
susigaudyti, kas ten dedasi.

– Ar fotografuojant protokolinį renginį, fotogra-
fui privalu laikytis protokolo?

– Laikytis gal ir ne, bet reikia gerai žinoti, kas
vyksta. Juokinga būna, kai fotografai pradeda
blaškytis oficialaus renginio metu. Prieš renginį
visada perskaitau jo eigos planą, nusprendžiu,
kas yra svarbiausia. Svarbu nesimaišyti po kojom
renginio dalyviams, netrukdyti. Sunku fotografuoti
oficialius renginius. Ypač – apdovanojimo cere-
monijas. Dažnai tai būna tiesiog kančia. Ir ne dėl
to, kad tai neįdomu. Labai sunku pagauti gerus
momentus. Žmonės tiesiog nežino, kaip jiems elg-
tis, kai juos apdovanoja ir dar fotografuoja. Man
atrodo, kad ir tie, kurie teikia apdovanojimus, ne
visada elgiasi taip, kaip derėtų.

– Gal papasakotumėt apie tai plačiau?

– Manau, stinga tradicijų. Pastebėkite, kaip
mokykloje įteikiami atestatai, diplomai. Kažkoks
masinis chaosas. Konvejeris. Atrodo, turėtų būti
šventė. Iškilmingumo trūksta, pagarbos jauniems
žmonėms. Argi būtų sunku nors akimirką skirti kie-
kvienam deramą dėmesį, nors sekunde sustab-
dyti, fiksuoti įteikimo momentą – liktų geras prisi-
minimas ir gražus kadras istorijai. Jaunimas dar
nežino, o tie, kurie teikia apdovanojimus, dažnai
nesuvokia savo darbo estetikos. Gal ir į fotogra-
fą žiūri dar labai nepatikliai ar tiesiog nevertina jo
darbo. Tą patį galiu pasakyti ir apie panašius ren-

*Ceremonijų
verpetuose...*

Žaizdas užgydysim po mūšio.

ginius aukštosiose mokyklose.

Dažnai po renginio žmonės prašo nuotraukų. Kai gauna – verkšlėna, kad „neišėję“. O kaip gali gerai atrodyti, jei pribėgęs atsiimti apdovanojimo „greituoju būdu“, dar 33 kartus galva linktelėti sugebi! Pagauk, kad gudrus, tą gražųjį momentą, kai tokie judesiai, o dar ir plaukai ant nosies krenta, įteikėjas skubėdamas kažki kodėl jau į kitą pribėgusį žiūri... Kad galima išmokti renginius organizuoti, suteikiant progą gerai dirbti ir fotografams, yra puikiai įrodę amerikiečiai. Tai kuo mes prastesni?

– **Ko Alfredas Pliadis nefotografuoja?**

– Fotografuoju viską – fotografija mano gyvenimas. Be sporto ir kariuomenės, labai patinka fotografuoti gyvūnus, gamtą, miestą. Turiu savo internetinę svetainę – www.pliadisfoto.lt. Ten dedu gražiausias savo fotografijas.

– **Ar pažįstate visus mūsų kariuomenės fotografus? Kaip vertinate jų darbus? Ko jiems norėtumėte palinkėti?**

– Pažįstu visus. Dauguma jų dirba profesionaliai. Galiu visiems palinkėti, kad darbo užtekėtų ir darbdavys gera aparatūra aprūpintų.

– **Kaip jūs suprantate sąvoką „meninė fotografija“?**

– Labai plati sąvoka. Esu reporteris. Reportažinė fotografija man prie širdies. Sakoma, kad pa-

daryti gera reportažą – irgi menas. Šia nuomone visiškai palaikau.

– **Jeigu jums reikėtų parašyti pradedančiam fotografui praktinių patarimų taisykles, kokius punktus pirmiausia paminėtumėte kaip svarbiausius?**

– Pagrindinė savybė, kuria turi pasižymėti fotografas – pastabumas. Ir, aišku, svarbiausia – savo darbą reikia mėgti. Ir daug fotografuoti. Galima studijuoti kitų darbus, bet tai be praktikos – niekai. Kai pats pabandai, dažnai pasidaro aišku daug greičiau, pamatai klaidas.

– **Fotografavimas jums pramoga ar sunkus darbas?**

– Manau, kad žmogus gali būti laimingas, jei turi mėgstamą darbą. Juk dirbdami mes praleidžiame didžiąją dalį laiko. O jei darbas yra ir hobis, tai ką jau čia bepridursi.

– **Jūsų nuomone, koks šiandien mūsų karinės fotografijos vaizdas?**

– Dažnokai karinė fotografija siejama su paradais, Garbės sargybos kuopos kariais, generolų susitikimais, tačiau tai – tik 5 procentai kariuomenės gyvenimo. O kur tie kiti 95 procentai? Džiugu, kad jau šešeri metai Lietuvos krašto apsaugos sistemoje rengiamas Tado Dambrausko fotokonkursas. Tai puikus impulsas fotografuoti, be to, Krašto apsaugos ministerijos archyve pasilieka daug puikių nuotraukų iš karių gyvenimo, pratybų, misijų. Aišku, būtų nuostabu, kad jos puikuotųsi ir Lietuvos kariuomenės reprezentaciniame fotografijų albume. Pirmas, ir kol kas vienintelis, toks albumas buvo išleistas 2002 metais.

Juozas Pocius
Alfredo Pliadžio nuotr.

